

LUCIA

DI LAMMERMOOR

kära publik!

Välkomna till "känslornas fitness center"! Ja, det är så som vår regissör Kasper Holten vill att opera ska fungera. Publiken ska känna och uppleva, skratta och gråta, ryckas med av vad som händer på scenen. Opera ska vara ett träningscentrum för att öppna våra känslor. Egentligen vill han testa föreställningens kraft genom att sätta upp riktighetsmätare i salongen för att avgöra hur mycket publiken har gråtit.

Är det någonting opera är bra på, så är det att uttrycka känslor. Opera ger i första hand inte någon intellektuell upplevelse. Opera talar inte till hjärnan, utan till hjärtat. Det är därför opera, när den är som bäst, är så oslagbar som konstform. Goda föreställningar kan få publiken att jubla, skrika av hänförelse. Tänk om folk skulle börja skrika eller jubla på en konstutställning... Det gör man helt enkelt inte: möjligen gråter man en liten skvätt på bio. På känsloutlevsens område är opera oslagbar.

Med Lucia di Lammermoor går vi in i en repertoar som Folkoperan tidigare aldrig har sysslat med: bel canto, skönsång. Donizetti, som fullföljde traditionen från Rossini och Bellini och banade väg för Verdi, har skrivit ett sjuttiofem operor, men bara Lucia di Lammermoor, Kärleksdrycken och Don Pasquale spelas fortfarande.

På Folkoperan fick vi för oss att bel canto-genren skulle passa just när vi gästade Ulriksdals Slottsteater Confidencen förra sommaren, där vi för andra året producerade en sommaropera. Med anledning av det stora publiktrycket har vi valt att ge fler möjlighet att uppleva föreställningen, nu på Hornsgatan i förstorat format. Och Lucia di Lammermoor passar i synnerhet eftersom det är ett verk som verkligen har förmåga att trollbinda sin publik. När jag såg den för första gången i Prag minns jag hur djupt jag greps av titelrollens tragiska förvandling, hur väl den fungerade i den musikaliska gestaltningen.

Så kära publik, varmt välkommen till bel canto i känslornas fitness center.

Claes Fellbom
Teaterchef, professor

Lucia/Kerstin Avemo

Musik Gaetano Donizetti
Libretto Salvatore Cammarano efter en roman av Walter Scott
Svensk text Carrin Bartosch Edström
Regi Kasper Bech Holten
Musikalisk ledning, arrangemang, dirigent Michael Bartosch
Dirigent Kerstin Nerbe
Scenograf Christian Friedländer
Kostym Asa Øland
Mask och peruk Theresia Schütz
Ljus Kevin Wyn-Jones
Regiassistent och instudering Staffan Jennehov
Insipient Barbro Åström Moberg, Henrik Nilsson
Repetitor Magnus Blom, Lotta Larsson
Scenmästare Tomas Björnlund, Jim Larsen, Jon Terje Sundberg
Scentekniker Peter Ambroz
Praktikanter dekormaleri Pia Davidsson, Asa Nilsson
Teknisk samordnare Mina Lundstedt
Belysningsmästare Kevin Wyn-Jones, Jimmy Svensson
Kostymtekniker Mari Pattersson, Ingela Stefanik
Maskörer Madelene Regen, Theresia Schütz, Iris Svalander
Rekvizitörer och attributtillverkning Helena Blomqvist, Ditte Edin
Attributtillverkning Maria Fallenius, Johanna Mathiasson,
Moa Nyman, Zanna Weivåg
Kostymateljéansvarig Anna Ardelius
Tillskärare Catharina Tivar
Skraddare Asa Jonsson, Helene Söhr,
Britt Taberman, Ann Charlotte Widell
Färgning och patinerig Yvonne Ström
Kostymassistent Ylva Sundin
Sadelmakare Marina Sundberg
Dekorbygge Crickets smide & montage
Stuntinstruktör Kimmo Rajala
Producent Jonas Palerius
Artistsansvarig Elisabeth Karlsson
Orkesterchef Anders Gustavsson
Teknisk chef Björn Eriksson
Marknadschef och programredaktör
Eric Sjöström (vik.), Elenor Wolgers (tit.)
Ekonomichef Karin Grundmark
Ekonomiassistent Lotta Lindström
Personalchef Stefan Boström
Sekreterare och orkesterassistent Mia Söderberg
Biljettkasseansvarig och programblad Yamineh Ahman
Gruppbokningsansvarig och marknadsassistent Mia Johansson
Biljettförsäljare Anna Bjernheim, Maja Eder, Fredrik Forslund,
Sanne Ohlsson, Malin Wahlgren
Foajansvarig Mia Spång
Foajepersonal Martin Ahlberg, Mercedes Ardelius Blane, Erica Edlund,
Kristoffer Elfström, Johan Forslund, Mårten Forslund, Anna Gyllenhammar,
Anna Lindström, Martin Lindström, Johan Lundberg, Per Magnusson,
Emma Nilsson, Karen Nyholm, Christine Spångberg,
Johanna Thydell, Anders Widlund, Sara Wik
Grafisk form Lotta Odellius, Odellius New Media AB
Foto affisch och omslag Krister Hallström
Foto Alexander Kenney, Bengt Wanselius (porträtt samt s: 6, 10, 11, 15, 22, 25)
Översättning Ewa Johansson, Idiom Translations
VD och ansvarig utgivare Magnus Aspegren
Teaterchef Claes Fellbom
Musikchef Kerstin Nerbe

medverkande

Lucia Tia Åberg/Angela Rotondo/Kerstin Avemo

Enrico Johan Rydh/Ulf Lundmark

Edgardo Joaquín Muñoz/Per-Håkan Precht

Arturo Fredrik de Jonge/Staffan Jennehov

Raimondo Lars Arvidson/Johan Schinkler

Alisa Ulrika Precht/Margaretha Dalhamn

Normanno Björn Margulies Dala-Santa/Staffan Jennehov

Folkoperans kör

Ulf Bergström, Heri Eysturid, Ola Heden

Ulf Christer Jansson, Cecilia Larsson

Jan Lekemark, Petter Pettersson, Anneli Westman

Stina Åkerström, Yvonne Östlund

Folkoperans orkester

Konsertmästare Annette Mannheim, Dag Alin

Altnerande konsertmästare

Catharina Forsberg, Karin Ohlsson

Violin I Åke Johansson, Kent Carlsson, Erling Weibust,

Johan Mörén, Ulrika Westerberg, Pia Faust,

Farda Saiteeva, Kerstin Nedler

Violin II Anna Sönnebo, Marit Bergman Sandklef,

Viveca Lind Ohlsson, Elisabeth Lagergren, Leif Larsson,

Patrik Hörmán, Tina Randviir, Håkan Svedell

Vjola Åsa Stöve Paulsson, Annika Hultgren,

Boel Hillerud Nyman, Anna Weibust, Joel Sundin,

AnnaCarin Löfstedt, Anne Pajunen, Mikael Svensson

Cello Sara Wijk, Åsa Forsberg Lindgren, Christina Wredegren Alin,

Monica Jonsson, Malin Sandell, Gunnar Jonsson, Peter Törnblom

Kontrabas Eva Erlansson, Olle Hagson, Bernd Nyström,

Roger Bergman, Mattias Karlsson

Flöjt Erik Sunnerstam, Sarah Lindlöf,

Peter Rydström, Elisabeth Ekholm

Oboe Christina Larsson, Alexander Nordwall,

Kennet Bohman, Maria Sundström

Klarinett Mats Ahlén, Jan-Erik Alm, Robert Ek, Lena Jonhäll

Fagott Martin Krafft, Adam Nyquist, Marie Nilsson,

Sven Aarflot, Mats Klingfors

Horn Per Pettersson, Tommy Knutsson,

Ellen Korsmo, Henrik Nilsson

Trumpet Michael Wittwång, Annika Welander,

Christer Fredriksson, Mikael Nilsson

Trombon Åke Länneholm, Per Larsson,

Jesper Knutsson, Andreas Carpvik

Pukor Johnny Rönnlund, Helena Gabrielsson, Björn Persson

Slagverk Joakim Anterot, Birger Thorell

Harpa Ingegerd Fredlund, Bert Lindberg

Premiär: 29 och 30 juni 2002 på

Ulriksdals Slottsteater Confidencen

Nypremiär: 5, 6 och 12 januari 2003 på Folkoperan

Speltid: ca 2 tim och 45 min inklusive en paus

Fotografering och bandupptagning är inte tillåten

Var god stäng av din mobiltelefon

Fotografierna är tagna under repetitioner

med kostym, mask och peruk

Edgardo/Per-Håkan Precht | Arturo/Fredrik de Jonge

handling

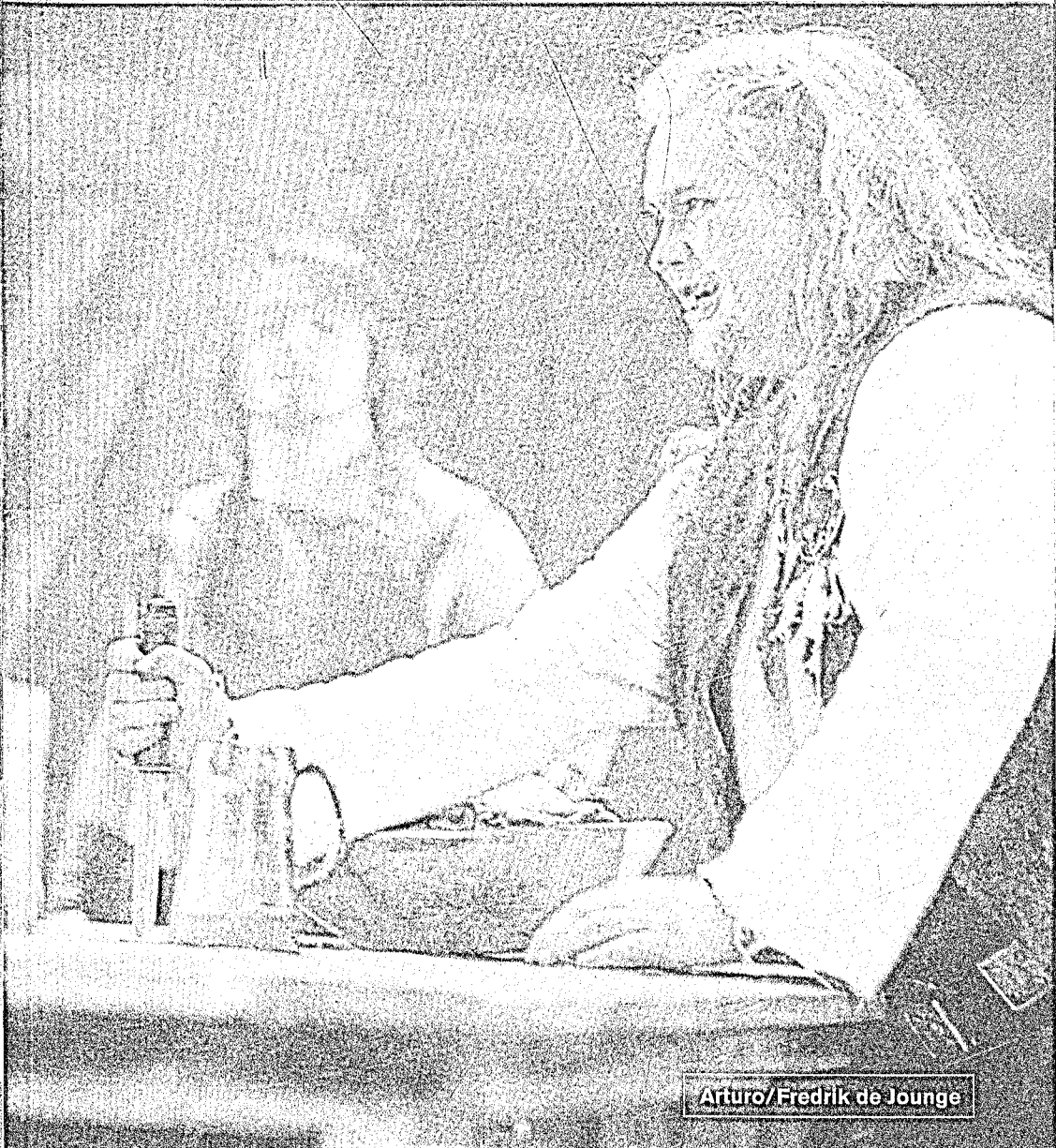
Medeltida Skottland

Enrico vill att hans syster Lucia ska gifta sig med Arturo. Men Lucia älskar Edgardo som tillhör en rivaliserande klan. De träffas i smyg och förlover sig hemlighets.

Medan Edgardo är bortrest förfälskar Enrico ett brev, som Edgardo sänder till Lucia, så att det ser ut som om Edgardo bedrar henne. Lucia går då med på att gifta sig med Arturo. När hon har undertecknat äktenskapskontraktet kommer Edgardo tillbaka och anklagar henne för otrohet.

Paus

Edgardo och Enrico beslutar att de ska mötas i en duell dagen därpå. Men på bröllopsnatten dödar Lucia sin make och går sedan själv döden till mötes. När Edgardo får veta att Lucia är död tar han sitt eget liv.

Arturo/Fredrik de Jonge

in english

Medieval Scotland

Enrico wants his sister Lucia to marry Arturo. But Lucia loves Edgardo, part of a rival clan. They meet without anyone finding out, becoming secretly engaged.

While Edgardo is away, Enrico forges a letter that Edgardo has sent to Lucia, making it look like Edgardo is deceiving her. Lucia then agrees to marry Arturo. When she has signed the marriage contract, Edgardo returns accusing her of infidelity.

Interval

Edgardo and Enrico challenge each other to a duel the following day. On the wedding night, however, Lucia kills her husband, after which she goes to meet her own death. When Edgardo hears that Lucia is dead, he takes his own life.

LOO

O

KI

di Lammer
s roman *The*
) som utspe
East Lothian
är operan ti
land i högsta
a höglandsna
kulturen, me
r och blodiga
ikens sinne fo
ska. Dessutom
Ossians land
n beklagligtv
n första gene
som Homero
cotts egna rom
våg av intres
opa. Författar
C. Andersen g
tlandsresor li
ohn-Barthold
ades till verk
len" och den
a-moll. Ett e
brittiske ku
inburgh 1822
kottland på e
r ha uppträtt
signalen till r
anmönster av
av historisk ä

tivet

moor berättar
a familjen Ra
liska manipu
dernegodset
samle Ravens
erläter därme

Blodsband och anfejd

sonen Edgar att hämnas familjens heder. Det var ett motiv som hade gamla anor. När Hravnkel i den isländska sagan om Hravnkel Freysgode, som utspelas under hedniskt 900-tal, dräper Eyvind Bjarnesson så uppfyller han det gamla ättesamhällets krav på att fiendesläkten skulle tillfogas en minst lika stor förlust som den han själv hade drabbats av.

Blodshämnd omtalas även i de svenska landskapslagarna, och är ett bland många gemensamma inslag i skotsk och nordisk historia. Som framgår av de isländska sagorna – men kanske allra bäst av den långa Orkneyinga saga, som skildrar det jarldöme Harald Hårfagre hade upprättat på Orkney för att komma till rätta med de ideliga plundringstågen därifrån mot hans eget rike – var förbindelserna mellan Skottland och Skandinavien täta under vikingatiden. Norska vikingar härjade Skottlands norra och västra kuster och bet sig fast på öarna från Man i söder till Shetland i norr. På Hebriderna (vikingarnas "Söderöar") lade sig hövdingen för den norskättade klanen MacDonald till med härskartiteln "Lord of the Isles", och kunde ännu långt in på 1400-talet utgöra ett allvarligt hot mot de skotska kungarna.

Klansystemet

En egenhet för Skottland var det skotska klansystemet. Det gaeliska ordet "clann" betyder helt enkelt 'son', och klansystemet grundades ursprungligen på släkt- och blodsband snarare än på den geografiska hemvisten. Klanen tog sitt namn efter hövdingen eller jordägaren, men inkluderade många egendomslösa jordbrukare och änd-

ra klanmedlemmar som varken delade några blodsband eller efternamnet med hövdingen. Denne härstammade inte sällan själv från någon inflyttad som inte kunde vara släkt med huvuddelen av klanen. Klanhövdingen hade ett patriarkaliskt ansvar med domsrätt över sina klanmedlemmar. Om det alltså förekom starka band mellan hövdingen och hans folk, låg klanerna ofta i fejd inbördes. De tvistade och slogs om sina respektive marker och rövade boskap från varandra. Osäkra rätts- och jordägarförhållanden till följd av maktkampen mellan klaner och kungamakt gjorde det onda värre.

Blodsutgjutelse var traditionellt en angelägenhet för klanen. Huruvida denna skulle ta sig an någon medlems sak bestämdes av hövdingen från fall till fall. Dennes makt var dock inte obegränsad; utlämnade han en undersäte till den offentliga rättvisan eller till hämndaktioner så kunde den egna klanen resa sig mot honom.

Fejder och fester

Från 1300-talet utvecklades fejderna ibland till regelrätta klankrig. I början iakttoogs de

ridderliga formerna tämligen väl, så t ex i det berömda slaget vid Perth 1396, som beskådades av kung Robert III och hans hovmän ungefär på samma sätt som en modern fotbollsmatch. De stridande skulle vara trettio till antalet på vardera sidan och det såg länge ut som om slaget måste inställas eftersom den ena sidan var en man kort. Sedan man funnit en frivillig, en smed från trakten, kunde slaget börja. Denne smed ska sedan ha spelat en avgörande roll i striden som utkämpades man mot man och slutade med klanen Mac-Phersons fullständiga seger.

Värre gick det till på 1500- och 1600-talen. I slaget mellan de gamla ärkefienderna MacKay och Murray vid Torran Dubh 1517 dräptes hundratals män på båda sidor till föga nytta eftersom fejden fortsatte utan avbrott i mer än 30 år framåt. Ganska banala misshälligheter kunde ibland blåsas upp till orimliga proportioner med katastrofala följder. Så t ex ledde klanhövdingen Ranald Galldas klagomål – över att man på hans installationsfest slösaktigt nog serverade stekta tjurkalvar – efter diverse förvecklingar till en av de mest ohyggliga massakrerna i klanfejdernas långa historia:

en het sommardag 1544 tog 300 man från klanen MacRanald och närmare 500 man från klanen Fraser av sig kiltarna och nedkämpade i skjortarmarna varann till praktiskt taget sista man, bara 14 av de stridande ska ha överlevt.

När klanerna inte ägnade sig åt att slå ihjäl varandra kunde de umgås under gemyntliga former på sina "ceilidhs", dvs enkla tillställningar där det höglästes poesi och berättades historier. Där dansades och sjöngs, solo eller kollektivt, och framfördes musik på gamla keltiska instrument som harpa och säckpipa. På 1400- och 1500-talen blomstrar poesin i Skottland på ett sätt som inte hade någon motsvarighet i de skandinaviska länderna. Robert Henryson skrev pastorala dikter och överförde några av Aisopos fabler till skotsk miljö. William Dunbar gjorde sig känd för grovkornigt satirisk vers men hade också vekare strängar på sin lyra; bl a diktade han en klagosång över poeterna som värtaligt uttrycker hans egen förgängelsekänsla.

Den sorgliga epilogen

Unge Ravenswood i *The Bride of Lamermoor* tillhör alltså en låglandssläkt. Men

skillnaderna mellan högland och lågland före unionen med England 1707 ska inte överdrivas. Det hade t ex alltid funnits familjer som ägde jord i både hög- och lågländerna. Efter 1707 ökade engelskt kapital kungens makt så till den grad att blodsfejderna mellan låglandssläkterna upphörde, medan klanfejden ännu någon tid kunde fortsätta i högländerna. Den sorgliga epilogen inträffade med Charles Edward Stuarts ("Bonnie Prince Charlie") misslyckade kupp försök 1745, som bildar bakgrund till Scotts genombrottsroman *Waverley* (1814). Följden av bakslaget blev flera decenniers politiskt och kulturellt förtryck; bl a förbjöds användandet av de traditionella höglandsvapnen och all civil användning av höglandsdräkt (t ex kilten). Klansystemet upphörde därmed i praktiken att fungera. Och med de sk "highland clearances" (dvs omställningen av traditionellt brukad jordbruksmark till färbete åt rika godsägare under särskilt förra delen av 1800-talet), med omfattande vräkningar av den lokala småbrukarbefolkningen som följd, slogs till sist det mesta av Högländernas älderdomliga kultur och sociala struktur i spillror.

Lucía/Tua Åberg

ett tragiskt mästerverk

av Bertil Hagman

Det var med Lucia di Lammermoor som Gaetano Donizetti (1797–1848) fick sin europeiska berömmelse. Tidigare hade han uteslutande haft sina framgångar på de italienska operateatrarna. Donizetti komponerade under sitt relativt korta jordeliv cirka sjuttio operor, de flesta kortvariga framgångar, merparten numera glömda, några aldrig uppförda men några står sig än i dag.

Den hektiska arbetstakten (han komponerade i genomsnitt 2–3 operor årligen förutom all annan musik) bidrog till den sinnessjukdom som från 1844 gjorde honom oförmögen att komponera. Till den sjukdom som gradvis försämrade hans hjärnfunktioner bidrog också – eller orsakade – den syfilis som han ådragit sig. På den tiden var syfilis ingen ovanlig sjukdom och botemedel saknades. Det var bara att invänta slutet under stora plågor. Donizetti återvände till födelsestaden Bergamo där han fick den mest kärleksfulla omvårdnad till sin död 1848.

Folkoperans aktuella uppsättning var en grandios succé förra sommaren på Confidencen. Nu till våren har den flyttats in på Folkoperans egen scen på Hornsgatan. Libretten är av den i operasammanhang välkände Salvatore Cammarano och storyn baserar sig på Walter Scotts roman *The Bride of Lammermoor*. Handlingen är förlagd till Skottland under ett obestämt sextonhundratals. Lucia di Lammermoor är Donizettis mognaste verk i opera seriestilen, en tragisk melodram som, trots enstaka svagheter i melodiken, är fylld av

musikaliska glansnummer, till exempel sextetten i andra akten, ett av operalitteraturens mest kända ensemblenummer, ett kontrapunktiskt mästerverk där varje person individuellt uttrycker sin känslöstämning på samma melodi. Vidare Lucias så kallade vansinnesaria i tredje akten, som kräver en teknisk virtuositet, dramatisk talang och psykologisk inlevelse, annars kan den bli outhärdlig. Ett annat berömt nummer är Edgardos dödsscenen på kyrkogården i finalen. Operan kräver briljanta sångare i bel canto-stil, som skyler över enstaka banala element.

Verket komponerades i Neapel sommaren 1835 under loppet av fyrtio dagar. Urpremiären ägde rum på San Carlo-operan i Neapel den 26 september samma år och blev en triumf för tonsättaren som hyllades så våldsamt att han fick feber och måste intaga sängen under flera dagar. Succén överraskade till och med Donizetti som var van vid det mesta i den vägen.

Lucia di Lammermoor är den populäraste och mest spelade av Donizettis tragiska melodramer och har en stående plats i den internationella operarepertoaren. Till Stockholm kom Lucia di Lammermoor under det svenska namnet Lucie eller Brudden från Lammermoor redan fem år efter urpremiären. Den gavs i det gustavianska operahuset den 16 maj 1840 med ingen mindre än Jenny Lind i titelrollen, en triumf för den nittonåriga sångerskan. "Mamsell Linds spel torde svårligen kunna öfverträffas på någon scen", konstaterade Aftonbladet som även framhöll att hennes

sång hade gjort anmärkningsvärda framsteg. "I den sista stora arian framstår hon som en Grisi jämlike i sången; men Grisi kan inte tolka det dramatiska så som Jenny Lind", skrev den tydliga bereste korrespondenten. De andra större rollerna sjöngs av Julius Günther (Edgar) och den italienske barytonsångaren Giovanni Belletti (Henrik). Lucia, som gavs i den från originalversionen avvikande franska versionen, spelades ofta under de närmaste åren. Sedan återkom den då och då på Kungliga Operans repertoar och en enda gång 1893 för att bereda den berömda australiensiska sångerskan Nellie Melba en värdig gästspelsroll.

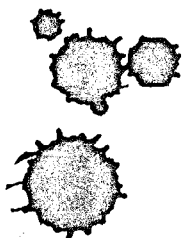
Nästa nyinscenering, nu i den italienska originalversionen, kom i september 1913 i ny dekor av Thorolf Jansson och med Armas Järnefelt som dirigent och en icke namngiven regissör. Föreställningen gavs endast två gånger. Kanske bidrog till detta den förintande recensionen som märket P.-B. (Wilhelm Peterson-Berger) bestod verket i Dagens Nyheter. Jag tillåter mig att citera ett långt stycke av recensionen, typisk för den giftige kritikern. Överskriften lyder: "Musikaliskt vainsinne". "Operan fastslog på torsdagen högheten, intelligensen och vakenheten i sina ledares syften genom att efter 34 års vila åter släppa fram inför offentligheten Donizettis Lucia, den gamla fjollan från Lammermoor. Försvaret för detta tilltag ålåg en italienskt sjungande koloraturdiva, Graziella Paveto, redan till överflöd presenterad av en något vårdslös reklam. Hon kunde sina tricks; konstfärdighet, inte konst. Själlsliga moment förekommo ej i presentationen, finns knappt i rollen - sinnesrubningen är nämligen inte hennes, utan Donizettis, och av ett ytterst färglöst slag, tacka vet jag Anna i 'Värmlänningarna'. Om Graziella lindat sitt ena ben ett varv om livet och stoppat stortån i munnen, hade den andliga behållningen inte blivit sämre, illusionen av galenskap däremot bättre. Stycket borde filmas, men aldeles tyst. På sin höjd kunde några av förspelen utföras; de innehålla partiturets enda dräg-

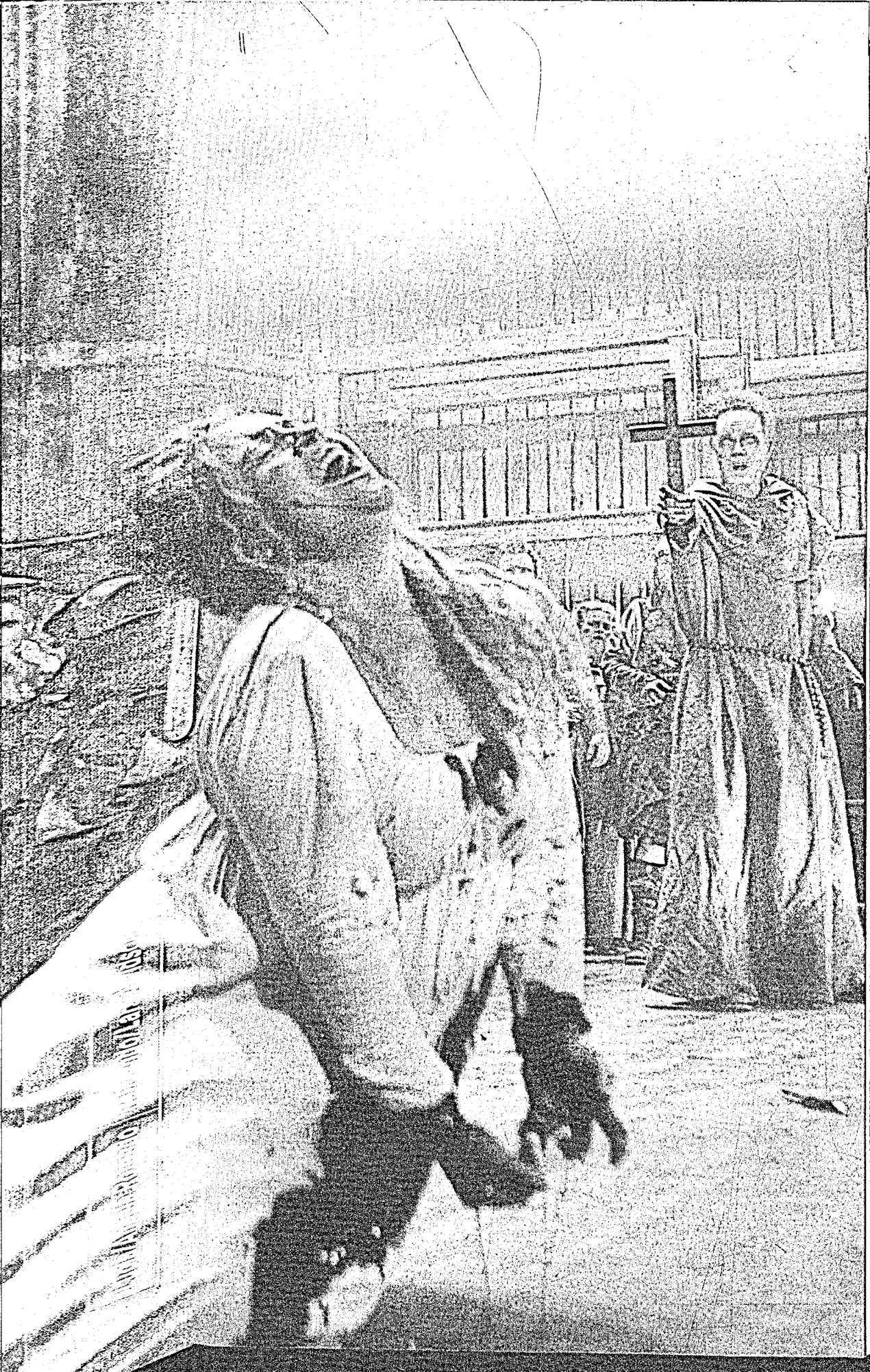
liga musik, resten är idiotiskt, föräldrat kram, det i toner grundaste som sövt något land och någon tid. Kapellmästaren anförde denna utgrävning med all den likgiltighet, varav hans natur är mäktig och ganska många ångestfulla eller förargade blickar kastades från scenen ned på hans pinne." Så längde den elake P.-B.

Sedan dröjde det ända till 1958 innan Kungliga Operan återupptäckte denna Donizettiopera. Bengt Peterson regisserade nyuppsättningen, den tredje sedan den svenska premiären 1840, och Per Falk var ansvarig för scenbilder och kostymer. Den italienske maestron Fausto Cleva från Metropolitan gästdirigerade. Margareta Hallin, 27 år, firade triumfer med sin koloratur i titelrollen; Uno Stjernqvist hade också sin idealuppgift som Edgar. Hugo Hasslo sjöng Henry och Erik Saedén Lucias förmyndare Raimond. Några gånger alternerade den amerikansk-svenska sångerskan Mattiwilda Dobbs. Föreställningen gavs på svenska. Jag vill minnas att kritiken var mycket sval till repertoarvalet, det var en onödig sak att ta upp, tyckte pressen och operan gick endast tolv gånger denna säsong. Totalt har Lucia di Lammermoor gått 115 gånger på Stockholmsoperan.

En uppmärksammas produktion på Malmö Musikteater för några år sedan, i regi av Marianne Mörck, tilldrog sig stor uppmärksamhet och gavs för utsälda hus. Så kan det bli om den hamnar i rätt tid och i rätta händer.

Förutom "den svenska näktergalen" Jenny Lind sjöngs Lucia av Christina Nilsson, dock inte i Sverige. Bland vår tids sopraner finner man sådana framstående sångerskor som Lily Pons, Maria Callas och Joan Sutherland. Tenorrollen har lockat Enrico Caruso, Beniamino Gigli, Alfredo Kraus och, givetvis, Luciano Pavarotti.

biografier

Kasper Bech Holten – regi

Är född 1973 och är, sedan maj 2000, operachef på Det Kongelige Teater i Köpenhamn. Han har regisserat mer än ett trettiotal operor, teaterpjäser, musikalerna och operetter i Danmark, Sverige, Island, Österrike, Frankrike och Lettland. Kasper har även arbetat som konstnärlig ledare för Århus Sommeropera och som dramaturg på Ålborg Teater. Bland hans produktioner kan nämnas La Traviata av Verdi, Don Giovanni, Così fan tutte och Figaros bröllop av Mozart, Spader Dam av Tjajkovskij, Rosenkavaljeren av Richard Strauss, Hamlet och Romeo och Julia av Shakespeare. De kommande åren ska han bli regissör på Wagners Nibelungens ring på Det Kongelige i Köpenhamn samt uppsättningar i Stockholm, San Francisco, Bordeaux och Wien. Kasper Holten har vunnit det danska teaterpriset Årets Reumert tre år i rad; för bästa musikal med Så tuktas en argbigga 1999 och med Rent 2000. 2001 vann han priset för bästa drama och bästa regissör med Hamlet. 1996 och 2000 var han nominerad som årets regissör i den musikdramatiska tidskriften OpernWelt.

Christian Friedländer – scenografi

Gjorde scenografin till Enleveringen ur seraljen av Mozart och Lucia di Lammermoor av Donizetti som Folkoperan spelade på Confidencen sommaren 2001 respektive 2002. Har skapat scenografi till över trettio teaterproduktioner, bl a Animals in Paradise av Howard Baker, Herr Bengts hustru av Strindberg, Smutsiga händer av Sartre och Onkel Vanja av Tjechov på Det Kongelige Teater, Othello av Shakespeare på Östre Gasværk Teater, Orlando av Virginia Woolf/Robert Wilson, Skuggpojken av Lars Norén, Masterclass av Terence McNally och Jeff Koons av Rainald Goetz, de sistnämnda på Betty Nansen Teatret. Vid Bådteatret har han arbetat med Seance av Joicum Rohde och vid Teater Grob har han gjort Pelsjægerne av Jakob Weis. På Malmö Dramatiska Teater har han gjort scenografin till bl a Folkhemsnatten av Ulf Peter Hallberg, Kamraterna av Strindberg och De Göttaste av Franz Xaver Kroetz. Under hösten 2002 har han arbetat med Detaljer av Lars Norén och Det susar i säven på Det Kongelige Teater i Köpenhamn.

As Øland – kostym

Är född på Grönland och verksam i Köpenhamn. Hon gjorde kostymerna till Enleveringen ur seraljen sommaren 2001 och Lucia di Lammermoor sommaren 2002 som Folkoperan presenterade på Confidencen. Förutom de produktionerna har As jobbat tillsammans med Christian Friedländer på Det Kongelige Teater i Köpenhamn med Smutsiga händer av Sartre. Hösten 2002 skapade hon både scenografi och kostym till Gianni Schicchi av Puccini på Den Jyske Opera. As har även verkat som kostymdesigner hos Armani i Milano.

Kevin Wyn-Jones – ljus

Bland hans uppdrag på Folkoperan kan nämnas Mozarts Figaros bröllop, Verdis La Traviata, Bizets Carmen vid Folkoperans gästspel i New York och vid Nationalteatern i Riga, Lettland, Mozarts Enleveringen ur seraljen och Donizettis Lucia di Lammermoor på Confidencen samt Louise Hoffstens En operablues i en akt. Han har också ljussatt bl a Alla var där och musikalen Alfons Åberg på Folkan, Markus-evangeliet på Folkan/Riksteatern, Sylvia på Folkan/Stora Teatern, 3X på Nationaloperan i Riga, dansföreställningen An American in Paris på Elverket och Wagners Den flygande Holländaren i Dalhalla och Der Demon på Nationaloperan i Riga, Lettland. Har under hösten arbetat med Strindbergs Leka med elden på Dramaten. Ljussätter han Den flygande Holländaren på Nationaloperan i Riga.

Therésia Schütz – mask & peruk

Är verksam som maskör sedan 1988 både inom opera, teater och musik i Sverige och utomlands. Hon har gesällbrev som perukmakare. Therésia har arbetat med Little Shop of Horrors av Menken/Ashman på Östgötateatern och Tre systrar av Tjechov på Göteborgs Stadsteater. På Folkoperan har hon tidigare arbetat med Marie Antoinette av Daniel Börtz/Claes Fellbom, La Bohème av Puccini, Stjärndamm av Kerstin Nerbe, La Traviata av Verdi, Jeppe av Sven-David Sandström/Claes Fellbom, Lilla Rhenguldet och Rhenguldet av Wagner, Lucia di Lammermoor av Donizetti och Così fan tutte av Mozart.

Michael Bartosch – musikalisk ledning/dirigent

Är både utbildad violinist och dirigent. Han har framträtt på bl a Drottningholms Slottsteater, GöteborgsOperan, NorrlandsOperan och Malmö Musikteater. På Kungliga Operan har han bl a dirigerat Puccinis Madame Butterfly, Mozarts La Finta Giardiniera och senast Bergs Wozzeck. Han har tidigare arbetat på Folkoperan med Verdis Otello samt Mozarts Don Giovanni. På Confidencen ledde han uppsättning- en av Mozarts Trollflöjten 2000. Han har framträtt med flera europeiska orkestrar, bl a den legendariska Ensemble Modern och tillsammans med den gjort föreställ- ningar i Paris, München, Berlin och vid Karajan-festspelen i Baden-Baden. Han har också gjort det första framförandet i modern tid av Donizettis Il fortunato inganno vid Vadstena-Akademien. Där dirigerade han senare uruppförandet av Unander-Scharins Tokfursten, som också har släppts på CD. Som ledare för Ystadoperan 1998 gjorde han Sverigepremiären av Menottis Helgonet på Bleecker Street. Sommaren 2002 dirigerade han Lucia di Lammermoor på Confidencen och hösten 2002 operan Greek av M-A. Turnage på Komische Oper i Berlin.

Kerstin Nerbe – dirigent

Är musikchef och en av Folkoperans grundare. Hon har dirigerat flertalet av Folkope- rans produktioner, bl a Aida, Don Carlos, Otello och La Traviata, samtliga av Verdi, Turandot av Puccini, Don Giovanni, Figaros bröllop och Così fan tutte av Mozart, Jeppe av Sven-David Sandström/Claes Fellbom och Rhenguldet av Wagner. Hon har varit gästdirigent vid ett flertal internationella operafestivaler och verkat som konsert- och operadirigent i bl a Tyskland, Storbritannien, Australien, USA, Polen och Kina. 2000 urupfördes hennes första större musikdramatiska verk, Stjärn- damm, i samarbete med Sörmlands Musik & Teater. I november 2002 dirigerade hon Mahlers Das Lied von die Erde med Hong Kongs filharmoniska orkester och Hong Kong Dance Company. Regeringen har utnämnt henne till professor.

Tia Åberg

Tia Åberg – Lucia (sopran)

Slog igenom som Christine i The Phantom of the Opera av Lloyd Webber på Oscars-Musikteater och vid Folkoperans sommaruppsättning på Confidencen 2001. Andra roller som hon har gestaltat på Folkoperan är Olympia i Hoffmanns äventyr av Offenbach, Susanna i Figaros bröllop av Mozart, Musette i Bohème av Puccini och Freia i Rhenguldet av Wagner. Tia har även sjungit Cunigunda i Candide av Berns-mien och i Tyskland. Vid festspelen i Salzburg har hon sjungit Scintilla i Satyricon av Bruno Maderna och vid Kungliga Operan i Stockholm Fiakermilli i Arabella av Richard Strauss och vid Yniold i Pelléas och Mélisande av Debussy. Hon har gett konserter med bl a Kungliga Filharmoniska Orkestern, Sveriges Radios Symfoni-orkester och Litauens Symfoniorkester. Gestaltade Lucia i Folkoperans uppsättning av Lucia di Lammermoor på Confidencen sommaren 2002.

Angela Rotondo

Angela Rotondo – Lucia (sopran)

Slog igenom som Imogene i Il Pirata av Bellini med Södertäljeoperan. I Italien har hon sjungit Violetta i La Traviata av Verdi och Mimi i La Bohème av Puccini i sommaruppsättningar på Sicilien och Abigail i Nabucco av Verdi på Operan i Biella, Milano. Dessförinnan har hon verkat i huvudsak som oratorie- och romans-sångerska i Sverige. Sommaren 2001 gestaltade hon Konstanze i Folkoperans upp-mien och SMDE. Sommaren 2001 gestaltade hon Konstanze i Folkoperans upp-sättning av Enleveringen ur seraljen av Mozart på Confidencen och hösten 2001 sjöng hon Beatrice i den nyskrivna operan Jeppe av Sven-David Sandström/Claes Fellbom, Woglinde/Freia i barnoperan Lilla Rhenguldet följt av rollen som Woglinde i Rhenguldet av Wagner. Hösten 2002 sjöng Angela rollen som Fiordiligi i Così fan tutte av Mozart på Folkoperan.

Kerstin Avemo

Kerstin Avemo – Lucia (sopran)

På Folkoperan har hon tidigare sjungit Stella Jansson i Stjärndamm av Kerstin Nerbe (i samarbete med Sörmlands Musik och Teater) och genombrottsrollen Violetta i La Traviata av Verdi. 1998 gjorde hon Amor i Glucks Orfeus på Drottningholmsteatern. En roll som hon även har sjungit in på en skivinspelning utgiven av Naxos. På Kungliga Operan/Vasan har Kerstin bl a gestaltat Jenny i Boieldieus Vita Fru och Serpetta i Mozarts La Finta Giardinera. I Paris har hon sjungit Händels La Resurrezione med Emmanuelle Haïm och Le Concert d'Astrée. På Musikteatern i Värmland har Kerstin gestaltat Greta i Humperdinks Hans och Greta. Under våren 2002 sjöng hon titelrollen i Alban Bergs Lulu på GöteborgsOperan. För den insatsen tilldelades hon Svenska Dagbladets operapris. Hon har erhållit ett flertal andra priser, bl a Christina Nilsson-stipendiet och tidskriften Operas/MusikDramatiks pris. Sommaren 2002 sjöng hon titelrollen i Folkoperans uppsättning av Lucia di Lammermoor på Confidencen. Bland kommande produktioner finns bl a Enleveringen ur seraljen av Mozart på Operan i Frankfurt.

Johan Rydh

Johan Rydh – Enrico (baryton)

Debuterade på GöteborgsOperan i rollen som Hans i Äppelkriget av Lars Johan Werle. Där har han senare sjungit Morales, Toreadoren och Dancaïre i Carmen av Bizet. På Musikteatern i Värmland har han gjort huvudrollen som Mannen i Mossen-marks Bortbytingen och Greve Horn i Maskeradbalen av Verdi. Bland andra roller finns bl a Marsken i Hertig Magnus och Sjöjungfrun av Ivar Hallström på Vadstena-Akademien, Ernesto i Södertäljeoperans Il Pirata av Bellini på Vasateatern i Stock-holm, titelrollen i Mozarts Don Giovanni på Fredenborgs Sommeropera i Danmark,

Marcel i La Bohème av Puccini, och greven i Mozarts Figaros bröllop. På Folkoperan har han tidigare sjungit Harry i Jeppe av Sven-David Sandström/Claes Fellbom och Wotan i Rhenguldet av Wagner. Sommaren 2002 gestaltade han Enrico i Folkoperans produktion Lucia di Lammermoor på Confidencen. Under hösten 2002 sjöng han Guglielmo i Mozarts Così fan tutte på Folkoperan.

Ulf Lundmark – Enrico (baryton)

Debuterade som Papageno i Trollflöten av Mozart på Folkoperan 1986. Han har sjungit en stor mängd roller på Folkoperan: Rodrigo i Don Carlos av Verdi, titelrollen i Lionardo av Lars Johan Werle/Claes Fellbom, Ping i Turandot av Puccini, Leporello i Don Giovanni av Mozart, Ludvig XVI i Marie Antoinette av Daniel Börtz/Claes Fellbom, Dancaïre i Carmen av Bizet, Germont i La Traviata av Verdi och senast Alberich i Wagners Rhenguldet. Bland andra engagemang kan nämnas Norrlands-Operan, Riksteatern, Drottningholms Slottsteater, SMDE, Södertäljeoperan, Läckö Slottsopera samt Kungliga Operan.

Joaquín Muñoz – Edgardo (tenor)

Har tidigare framträtt på Folkoperan som Rodolphe i Puccinis Bohème. Han är verksam i den lyriska tenorrepertoaren och har sjungit roller som Tamino i Mozarts Trollflöten, Adolphe i Lortzings Die Opernprobe samt Rinuccio i Puccinis Gianni Schicchi. Han har även verkat som professionell dansare, skådespelare och stuntman i Spanien.

Per-Håkan Precht – Edgardo (tenor)

Var under säsongerna 1997-2000 engagerad vid Landestheater Detmold i Tyskland där han bl a har sjungit Ramiro i Rossinis Askungen, Ernesto i Donizettis Don Pasquale, titelrollen i Massenets Werther, prinsen i Dvoraks Rusalka och Rossingol i Lehárs Glada änkan. Den senare rollen gästspelade han med vid Deutsche Oper am Rhein i Düsseldorf säsongen 1999-2000. Han debuterade på Folkoperan hösten 1999 som Rodolphe i La Bohème av Puccini och har sedan även sjungit Alfredo i La Traviata av Verdi. Han sjöng också Belmonte i Enleveringen ur seraljen av Mozart och Edgardo i Lucia di Lammermoor av Donizetti i Folkoperans sommarproduktioner på Ulriksdals Slottsteater, Confidencen. Hösten 2002 sjöng han Ferrando i Mozarts Così fan tutte på Folkoperan.

Fredrik de Jonge – Arturo (tenor)

Debuterade på Kungliga Operan 1993 i Elektra av Richard Strauss. Säsongen 93/94 gjorde han Polybos i Oidipus av Xiao-Song och Pang i Turandot av Puccini på Folkoperan. 1994 sjöng han vid Helsingfors Nationalopera och våren 1995 sjöng han i Parsifal av Wagner på Kungliga Operan. Samma sommar verkade han vid Salzburger Festspiele och Leipzig Oper. Fredrik har gestaltat Ramiro i Askungen av Rossini vid Savonlinna Operafestival och gästspelat vid Rimski-Korsakov Teater i St. Petersburg. Vid Biel Stadttheater i Schweiz har han sjungit greve Almaviva i Barberaren i Sevilla av Rossini. Han har varit fast anställd på Hildesheim Stadttheater och på Oldenburgische Staatstheater i Oldenburg i fem år där han bl a gjort roller som Styrmannen i Wagners Den flygande holländaren, Truffaldino och prinsen i Prokofjovs Kärleken till de tre apelsinerna, Nemorino i Donizettis Kärleksdrycken, greve Almaviva i Barberaren i Sevilla av Rossini, Tamino och Monostatos i Mozarts Trollflöten, Fenton i Verdis Falstaff, Piet vom Fass i Ligetis Den stora makabern och Beppe i Leoncavallos Pajazzo. Sommaren 2002 sjöng han rollen som Arturo i Folkoperans uppsättning av Lucia di Lammermoor på Confidencen.

Margaretha Dalhamn – Alisa (mezzosopran)

Har uppträtt på NorrlandsOperan som bl a Ulrica i Maskeradbalen av Verdi, Ellen i Bombi Bitt och Nick Carter av Jan Sandström, La Zia Principessa i Syster Angelica och La Ciesca i Gianni Schicchi, båda av Puccini. På Stora Teatern i Göteborg har hon sjungit bl a Filipjevna i Eugen Onegin av Tjajkovskij och på Musikteatern i Värmland har hon gestaltat Marcellina i Figaros bröllop av Mozart och Lady Toodle i Trollflöjten av Mozart. Andra roller som hon har sjungit är Phemie i La Bohème av Leoncavallo vid Ystadoperan och Twaise i Das Nusch-nuschi av Hindemith. Hon har också gestaltat Erda/Flosshilde i barnoperan Lilla Rhenguldet och i Rhenguldet av Wagner på Folkoperan. Margaretha ger ofta konserter med blandade stilarter och framträder i olika sammanhang som clownen Dolores.

Margaretha Dalhamn

Björn Margulies Dalla-Santa – Normanno (tenor)

Har framträtt i musikalsammanhang, däribland Tony i West Side Story på China-teatern och Karl-Oskar i Kristina från Duvemåla på Cirkus, GöteborgsOperan och Malmö Stadsteater. Har också sjungit Tamino i Mozarts Trollflöjten, varit engagerad vid Stockholms Operettensemble och framträtt i rollen som Larsson i Lars Johan Werles Äppelkriget på GöteborgsOperan. Har de senaste åren omskolat sig till dramatisk tenor, framför allt i Wagnerfacket, och studerat hos bl a Richard Trimborn i München.

Björn Margulies Dalla-Santa

Folkoperans kör

Bakre raden fr v: Petter Pettersson, Stina Åkerström, Heri Eysturlid. Främre raden fr v: Ola Hedén, Cecilia Larsson, Yvonne Östlund, Ulf-Christer Jansson. Längst fram: Anneli Westman. Saknas på bilden gör Ulf Bergström och Jan Lekemark.

Folkoperans kör

